

26. august 2022

Notat om udgiftsudvikling på børne- og ungeområdet 2019-2021

Dette notat belyser udviklingen i de samlede offentlige udgifter til børne- og unge området i perioden 2019-2021. Notatet er til Ekspertudvalget på socialområdet og baseres på kommunernes regnskaber frem til 2021, der ikke var tilgængelige ved udarbejdelsen af Socialpolitisk Redegørelse 2021.

De samlede offentlige udgifter til børne- og ungeområdet har været stigende over en årrække. I perioden 2019-2021 er der tale om en samlet udgiftsstigning på 543 mio. kr., *jf. tabel 1*.

Udgiftsvæksten i perioden er blandt andet drevet af stigende udgifter på 312 mio. kr. til indsatser efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Det skal dog ses i lyset af, at der er tale om en ny lov med ikrafttrædelse d. 1. januar 2019. Formålet med loven er at forebygge ungdomskriminalitet ved at fastlægge målrettede individuelle indsatser for børn og unge i alderen 10 til 17 år. Indsatserne tilrettelægges af et Ungdomskriminalitetsnævn og kan både dække over forebyggende indsatser såvel som anbringelser uden for hjemmet. Der er ikke nødvendigvis tale om nye indsatser til en ny gruppe af børn og unge. Udgiftsvæksten kan også afspejle en organisatorisk omlægning således, at Ungdomskriminalitetsnævnet træffer afgørelse om at iværksætte indsatser, som tidligere ville være iværksat i kommunerne.

I perioden 2019-2021 har der også været en samlet stigning i udgifterne til forebyggende foranstaltninger for børn og unge på knap 300 mio. kr. Denne udvikling stemmer umiddelbart overens med aktivitetstallene på området, hvor der over en længere årrække har været en stigning i antallet af forebyggende indsatser, særligt de tidlige forebyggende indsatser efter § 11. *Boks 1* uddyber, hvad der kan ligge i forebyggende indsatser efter servicelovens § 11.

Boks 1**Uddrag fra servicelovens § 11**

§ 11. Kommunalbestyrelsen skal tilrettelægge en indsats, der sikrer sammenhæng mellem kommunens generelle og forebyggende arbejde og den målrettede indsats over for børn og unge med behov for særlig støtte. [...]

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde en forebyggende indsats til barnet, den unge eller familien, når det vurderes, at støtte efter nr. 1-4 kan imødekomme barnets eller den unges behov. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde følgende forebyggende indsatser:

- 1) Konsulentbistand, herunder familierettede indsatser.
- 2) Netværks- eller samtalegrupper.
- 3) Rådgivning om familieplanlægning.
- 4) Andre indsatser, der har til formål at forebygge et barns eller en ungs eller familiens vanskeligheder [...]

Stk. 6. Kommunalbestyrelsen kan som led i det forebyggende arbejde beslutte at tilbyde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge, der har behov for særlig støtte. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte kriterier for tildeling af støtte efter 1. pkt. Kommunalbestyrelsens afgørelse om tildeling af støtte til fritidsaktiviteter kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kilde: Bekendtgørelse af lov om social service (LBK nr 170 af 24/01/2022)

I perioden 2019-2021 ses der også et fald i udgifterne til anbringelser i plejefamilier og på døgninstitutioner mv. på mere end 135 mio. kr. Det underbygges af udviklingen i aktivitetstallene på området, hvor der over en længere årrække har været et fald i antallet af børn og unge, som er anbragt ude for hjemmet.

Tabel 1**Samlede nettoudgifter til børne- og ungeområdet, 2018-2021**

Indsatsstype	2018	2019	2020	2021	Ændring 2018-2021 (mio. kr.)	Ændring 2018-2021 (pct.)	Andel af samlet vækst 2018-2021
	Mio. kr.				Pct.		
Opholdssteder mv. for børn og unge	2.810	2.828	2.724	2.784	-25,7	-1	-5
Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	6.426	6.386	6.343	6.679	252,7	4	53
Plejefamilier	4.194	4.200	4.142	4.133	-61,0	-1	-13
Døgninstitutioner for børn og unge	2.889	2.794	2.789	2.761	-128,9	-5	-27
Sikrede døgninstitutioner m.v. for børn og unge	325	318	314	273	-51,7	-19	-11
Særlige dagtilbud og særlige klubber	932	947	984	1.060	128,0	12	27
Afgørelser efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet	0	47	214	362	362,3	-*	76
I alt	17.576	17.520	17.511	18.052	475,7	3	100

Anm.: 22-pl. Pl-skøn er fra maj 2021. Opgjort som de samlede offentlige nettodriftsudgifter uden statsrefusion (dvs. dranst 1 uden dranst 2) ekskl. tjenestemandspensioner. Der er ikke korrigeret for meropgaver som følge af DUT. Børne- og ungeområdet er opgjort som funktion 5.28.20-5.28.26.*Ændring i pct. er ikke beregnet for Afgørelser efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, da indsatsen ikke havde udgifter i 2018.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registerdata.

